Nr. 17. **Jüdische Volksstimme.** I. Jahrgang.

# יידישע פאָלקסשטיממע

ארגאַן פיר דיא אינטערעססען דעם יידישען פאָלקעס.

ערשיינט אַם .5, 15 אונד .25 יעדעם מאָנאַטס.

פּראָנומעראַציאָן.

אים אינלאַנדע:
גאנציאהריג —.8 קראָנען
1/2 יאֵהריג —.4 "
1/4 יאהריג 2.50 "
אים אויסלאַנדע:
גאנציאֵהריג —.10 פראַנק
1/2 יאֵהריג —.5 "
1/4 יאהריג —.3 "
פעראיינע, קולטוסגעמיינ-
דען אונד קארפּאָראַציאָנען
אום 1/3 ביללינער.

אַננאָנסען
ווערדען מיט 50 העללער
פער צווייפאל געשפאל-
טענע פעטיטציילע בע-
רעכנעט.

ביילאַגען נאַך איבער-
איינקאממען.

בריעפע אונד געלדזענ-
דונגען זינד צו ריכטען
אן דיא
Redaction der
Jüdischen Volksstimme
Krakau, Grodgasse 62.

מאָטטאָ: פאָלקסשטיממע איזט גאָטטעס שטיממע!

קראָקויא, ז׳ תמוז תרנ״ט. | הערויסגעבער אונד רעדאקטער: י. קרעפּפּעל. | Krakau, 15. Juni 1899.

## לאַנדעסקאָנפערענץ דער גאַליצישען ציאָניסטען.

אַם .27 אונד .28 ד. מ. פינדעט אין לעמבערג דיא דיעסיאֵהריגע לאַנדעסקאָנפערענץ דער גאַלי-צישען ציאָניסטען שטאַטט. דיעזעלבע ווירד פאָלגענדע טאַגעסאָרדנונג האַבען: א) רעכענשאַפטסבעריכט איבער דיא טהאֵטיגקייט דעס לאַנדעסקאָמיטעס אונד איבער דען שטאַנד דער בעוועגונג; ב) אָרגאַניזאַציאָן (רעפערענט דר. מ. ברוידע); ג) פאַרטייא-פרעססע (רעפערענט מ. שפרעכער); ד) קאָלאָניאַלבאַנק (רעפערענט דר. ר. יאַנאַס); ה) קולטורפראַגען; ו) אַנטראֵגע אונד אינטערפעללאַציאָנען.

דיא קאָנפערענץ איזט, וויא אונז מיטגעטהיילט ווירד, פאָם לאַנדעסקאָמיטע, אים איינפערשטאֵנדניססע מיט דעם ציאָניסטישען בירוֹה אין קאָלאָמעאַ אונד דען גאַליצישען מיטגליעדערן דעס אַקציאָנסקאָמיטעס איינבערופען וואָרדען. עס איזט דעמנאַך צו ערוואַרטען, דאַס אַן דערזעלבען דיא ציאָניסטען אַללער שאַטטירונגען זיך בעטהייליגען ווערדען אונד דעסהאַלב געווינגט דיעזע קאָנפערענץ, דיא שאָן דיא פינפטע אַן דער רייהע איזט, ערהאֵהטע בעדייטונג. 4 מאַל האַבען בעריטס גאַליציש-ציאָניסטישע קאָנפערענצען שטאַטטגעפונדען. בייא אַללען געלאַנגטע דער פונקט „אָרגאַ-ניזאַציאָן" צור בעראַטהונג אונד טראָטצדעם מאַנגעלט עס דען גאַליצישען ציאָניסטען ביז הייטע נאָך אַן איינער איינהייטליכען אָרגאַניזאַציאָן. דאַז איזט אויך דיא אורזאַכע, וועסהאַלב זיך דיא גאַליצישען ציאָניסטען אין דער אַללגעמיינען ציאָניסטישען אָרגאַניזאַציאָן ניכט דעסיענינען איינפלוססעס אונד בעדייטונג ערפרייען, אויף וועלכען זיא פערמאֵגע איהרער אַנצאַהל מיט רעכט אַנ-שפרוך ערהעבען דירפטען. דער גאַליצישע ציאָניזמוס איזט אין פיעלען שאַטטירונגען אונד פאַרטייאונגען געשפאַלטען, דעסהאַלב אויך איזט דעססען קראַפט געשוואֵכט אונד דעססען איינפלוסס גערינג.

ווירד דיעכמאל דיעזעם איבעל אַבגעהאָלפען ווערדען? ווירד נון איינע אָרגאַניזאַציאָן געשאַפפען ווערדען, דיא ווירקליך דיא גאַליצישען ציאָניסטען צו איינעם איינהייטליך-גאַנצען פעראיינינען ווירד? בעפאָר דיעזע פראַגע בעאַנטוואָרטעט ווערדען קאַנן, מיססען צונאֵכסט דיא גרינדע אונטערזוכט ווערדען, וועסהאַלב דענן דיא אַלליאֵהרליך בעשלאָססענען אָרגאַניזאַציאָנען ניכט צור דורכפיהרונג געלאַנגטען.

איינע אָרגאַניזאַציאָן קאַנן זיך נור דאַנן בעוואֵהרען, ווענן דיעזעלבע איינע איינהייטליכע לייטונג האַט אונד ווענן דיעזע לייטונג צונאֵכסט דאַז פערטרויען אַללער פאַרטייגענאָססען בעזיטצט אונד גענוג קראֵפטיג אונד ענערגיש איזט, אונטער אַללען אומשטאֵנדען אונד בייא יעדער געלעגענהייט דיא פיהרונג צו בעהאַלטען. דאַז וואַר ביז נון אין גאַליציען לײדער ניכט דער פאַלל. דאַז אַלל-יאֵהרליך געוואֵהלטע לאַנדעסקאָמיטע, וועלכעס זיינען זיטץ אין לעמבערג האַטטע, וואַר שטעטס איין טאָדטגעבאָרענעס קינד, שאָן אויס דעם איינפאַכען גרונדע, ווייל דעמזעלבען ניכט איינמאַל דיא געריננען פאָנדס צור פערפיגונג שטאַנ-דען, אום דיא אים אינטערעססע דער אָרגאַניזאַציאָן זיך נאָטהווענדיג ערגעבענדען אויסגאַבען צו בעשטרייטען. זייטענס דער פראָווינץ-פעראיינע ליעף זאָצוזאַגען קיין העללער איין, אַללעס מוססטען דיא לעמבערגער לאָקאַלפעראיינע בעשטרייטען, אונד דאַ אויך דיעזעלבען נור איבער זעהר בעשיידענען געלדמיטטעלן פערפיגען, זאָ וואַר דאַז לאַנ-דעסקאָמיטע פאָן פאָרנהערײן צור אונטהאֵטיגקייט פער-אורטהיילט. אין דער פראָווינץ וואָללטע מאַן דיעזען אומ-שטאַנד ניכט אין ערוואֵגונג ציעהען, מאַן בעקלאַגטע זיך נור — וויא דאַז שאָן איבעראַלל איבליך איזט — דאַס דאַז לאַנדעסקאָמיטע ניכטס טהוע אונד קיין לעבענסצייכען פאָן זיך געבע. דאַז לאַנדעסקאָמיטע געריעטה אין מיסס-קרעדיט, עס ביססטע יעדעס אַנזעהען איין אונד פערלאָר

Hiezu eine Beilage: „JERUSALEM" Nr. 5.

יעדע אויטאריטאט — דאמיט וואַרען דיא ווירפעל איבער דיא בעשלאָססענע אָרגאַניזאַציאָן געפאַללען; זיא וואורדע ניכט דורכגעפיהרט אונד קאָננטע ניכט דורכגעפיהרט ווערדען.

דאַסזעלבע וואַר אויך בעציגליך דער פאַרטיי-פרעססע דער פאַלל. דיא פאַרטייפרעססע — דאַרונטער פערשטעהען וויר וואָהל נור דיא פאָן דער פאַרטייא אַלס זאָלכע, דאַז הייססט אָפפיציעלל, העראויסגעגעבע-נען בלאֶטטער — פאַנד זייטענס דער פראָווינץ-פעראיינע ניכט דיא ווינשענסווערטהע אונטערשטיטצונג, דיא פאַר-טייגענאָססען שיינען עס גאַר ניכט פיר איהרע פפליכט געהאַלטען צו האַבען, דיא עקסיסטענץ דער פאַרטייפרעססע צו זיכערן. מיט בעוואונדערונגסווירדיגער אויסדויער ווירד דאַראַן געארבייטעט, דיא בלאֶטטער צו ערהאַלטען, וועלכע דער פאַרטייא אַלס אָרגאַנע דיענען, אונד ביז הייטע איזט דאַז דעפיציט נאָך ניכט בעזייטיגט.

דיא שולד אַן דיעזען טרויריגען פערהאֶלטניססען ליעגט אַבער ניכט בלאָס אין דעם פערהאַלטען דער פראָ-ווינצפעראיינע. אויך דיא לייטונג דער פאַרטייא איזט אין מאַנכער הינזיכט ניכט פאָן אַללער שולד פרייצושפרעכען. זאָ צום ביישפיעל וואַר דיא האַלטונג דערזעלבען דען איינצעלנען אויפטויכענדען פראַגען גגענאיבער ניכט אימּמער איינע ווינשענסווערטהע קלאַרע אונד פראֶציזע. גאַר אָפט וואַר מאַן אים אונקלאַרען, וויא איינענטליך דיא פאַרטייליימונג איבער דיעזע אָדער יענע פראַגע דענקט. אָפפענבאַר וואַר מאַן דאָרטזעלבסט בעמיהט, דען נייטראַ-לען צו שפיעלען, אום עס אַללען רעכט צו מאַכען. אין דער פאָלגע אַבער וואַר ניעמאַנד צופריעדען אונד שטאַטט אַללע פיר זיך, האַטטע דאַז לאַנדעסקאָמיטע אַללע געגען זיך. דאַז פיהרטע דאַצו, דאַס זיך איינערזייטס דיא „פראַקטישען" ציאָניסטען אום דען „אהבת-ציון" אין טאַרנאָוו גרופפירטען, דיא לייטונג דער „פאָליטישען" דאַז „ציאָניסטישע ביראָה פיר גאַליציען" אין קאָלאָמעא איבערנאַהם, וואָהרענד דאַז איינענטליכע לאַנדעסקאָמיטע אין לעמבערג וויא איין פעלדהערר אָהנע אַרמעע דאַשטאַנד אונד מיט פערשראַנקטען אַרמען דען פערלויף דער דינגע צוזעהען מוססטע. דיא צייטען דעס דיפּלאָמאַ-טיזירענס, דעס הין- אונד הערשוואַנקענס זינד שאָן פאָריבער, הייטע גילט נור אָפפענהייט אונד קלאַרהייט. אים געגענטהייל, אויפגאַבע דעס לאַנדעסקאָמיטעס וואַרע עס געוועזען, צווישען דען פערשיעדענען שאַטטירונגען צו פערמיטטעלן אונד איינען אָפפענען ברוך הינטאַנצוהאַלטען. אויס ביזהער אונבעגרייפליכען אונד אונאויפגעקלאֶרטען גרינדען איזט דאַז ניכט געשעהען אונד עבען דאַז טרוג פיעל צור שאַדיגונג דעס אַנזעהענס דעס לאַנדעסקאָמיטעס בייא.

אויך דיא פאַרטייפרעססע שטאַנד ניכט אימּמער אויף דער האָהע איהרער אויפגאַבע אונד וואַר קיינע פאַרטיי-פרעססע אים איינענטליכען זיננע דעס וואָרטעס.

אויפגאַבע דער יעטצטיגען לאַנדעסקאָנפערענץ ווירד עס זיין, אַלל דיעזען איבעלן אַבצוהעלפען, בעשליססע צו פאַססען, דיא צונאַכסט דעם שטאַנד דער בע-וועגונג אונד דערען אינטערעססע ענט-שפרעכען אונד דאַנן — דאַז איזט הויפּטזאַכע — אויך דורכגעפיהרט ווערדען קאָננען, אָהנע דען איינצעלנען פעראיינען אַללצוגראָססע לאַסטען אויפצו-ערלעגען — דענן „אין גוזרין גזירה על הצבור, אלא א"כ רוב הצבור יכולין לעמוד בה", זאַגען אונזערע וועייזען — אונד דיא קיינע נייען שטרייטיגקייטען אונד צוויסטע הערפאָררופען זאַללען.

אין דער טאַגעסאָרדנונג דער לאַנדעסקאָנפערענץ פערמיססען וויר פאָר אַללעם דען פונקט „קאָלאָניזאַציאָן", וועלכע מאַן דאָך אַן איינער ציאָניסטישען קאָנפערענץ ניכט שווייגענד איבערגעהען קאַנן. דיא קאָלאָניזאַציאָנס-פראַגע ווירד אַבער זיכערליך אים לויפע דער דעבאַטטען צור שפראַכע קאָממען אונד אין געווינשטעם מאַססע ער-אָרטערט ווערדען. בעציגליך דער אַנדערען פונקטע דער טאַגעסאָרדנונג ביעטען דיא הערּרען רעפערענטען, וועלכע מיט דען דעטאַילס איהרער רעפעראַטע גענינגענד פערטרויט זינד, דיא געוואָהר דאַפיר, דאַס זיא דער קאָנפערענץ דיא געאייגנעטען פאָרשלאֶגע אונטערברייטען ווערדען. דער רעפערענט איבער דיא קולטורפראַגען איזט אונז נאָך ניכט בעקאַננט, אין דער אָפפיציעללען קונדמאַכונג דעס לאַנדעס-קאָמיטעס אין דער „פשישלאָשטש" הייססט עס אויססער-דעם: „קולטורפראַגען אין גאַליציען", וואָרויס ניכט קלאַר הערפאָרגעהט, וועלכע אַרט „קולטורפראַגען" דאַ איינענטליך געמיינט איזט. וויר בעהאַלטען אונז פאָר, איבער דיעזען פונקט נאָך צוריקקצוקאָממען. אים אַללגעמיינען ווינשען וויר דער קאָנפערענץ דען בעסטען ערפאָלג.

---

## דר. עזריאל הילדעסהיימער

ראַבבינער אונד סעמינאַר-דירעקטאָר אין בערלין.

דער טאָדט האָלט רייכע ערנטע אונטער דען גראָססען איזראעלס. אויך מיט דר. הילדעסהיימער, וועלכער פאָריגען מאָנטאַג אים אַלטער פאָן 78 יאַהרען זיינע עדלע זעעלע אויסהויכטע, איזט איין גראָססער אונד עדלער אין איזראעל אויס דעם לעבען געשיעדען, דער זיין גאַנצעס לעבען זיינעם פאָלקע אונד זיינער רעליגיאָן ווידמעטע. דר. הילדעסהיימער וואַר דיא פערקאָרפערונג דעס אָרטהאָ-דאָקסען יודענטהומס אין דייטשלאַנד, ער האַטטע דעסהאַלב אונטער דען רעפאָרמערן פיעלע געגנער, אַבער ניעמאַנד דירפטע עס וואַגען, זיינע פערדיענסטע אום דאַז יודענטהום אַבצושפרעכען. ער פערשטאַנד עס, דעם זיננלאָז דאַהינאיילענדען רעפאָרמיודענטהום איינען ריעגעל פאָרצו-שיעבען; יידישע געלעהרזאַמקייט מיט פראָפאַנעם וויססען פעראייניגענד, קאָננטע ער אַללען גוטען אונד וואַהרען יודען צום מוסטער דיענען אונד ער וואַר עס אויך. צוערסט אין אונגאַרן (אייזענשטאַדט) אונד דאַנן אין בערלין ווירקענד, האַט ער עס שטעטס פערשטאַנדען, אַללען שטירמען צו טראָטצען אונד אונענטוועגט אַן דעם פעסטצוהאַלטען, וואַס ער אַלס ריכטיג, גוט אונד ניטצליך ערקאַננט האַבע. מאַן מאַג אין פיעלעם ניכט מיט דר. הילדעסהיימער איינ-פערשטאַנדען זיין, איינעם מוסס מאַן איהם לאַססען, ער

פיללטע דען פלאטץ, אויף דעם ער זיך שטעללטע אָדער
געשטעללט וואר, פֿאָלל אונד גאנץ אויס, ע ר וואר א יין
ג א נ צ ע ר מ א נ ן, אונד זאָלכער מאָננער טהוט עס אין
איזראעל וואהרליך נאָטה! צאהלרייך זינד זיינע שילער,
דיא אין דען געמיינדען איזראעלס דאז וואָרט גאָטטעס
לעהרען אונד מאן מוסס נעשטעהען, דיא מייסטען פֿאָלגען
דען פֿוסשטאפּפֿען איהרעס לעהרערס אונד מייסטערס. מיט
גראָססער מיהע אונד אוננעהייערער אנשטרענגונג גרינדעטע
ער דאז ראבבינער-סעמינאר, דעם ער ביז צו זיינעם אב-
לעבען פֿאָרשטאנד אונד פֿיר דעססען ערהאלטונג ער מיט
ניכט מינדערעם אייפֿער אונד היננעבונג זיך אויפֿאָפּפֿערטע.
אויססערדעם וואר ער איבעראלל דאָרט צו זעהען, וואָ
עטוואס פֿיר יודען אונד יודענטהום צו לייסטען וואר. אין
דער יידישען געשיכטע ווירד דר. ה י ל ד ע ס ה י י מ ע ר
יעדענפֿאללס איין קאפיטעל געווידמעט זיין, אין וועלכעם
זיינעם ווירקען דיא פֿערדיענטע אנערקעננונג נעצאָללט
ווערדען ווירד. זכר צדיק לברכה.

---

## דיא הילפֿסאַקציאָן פֿיר באָריסלאַוו.

דיא שילדערונגען דעם יודענעלענדס אין באָריסלאוו,
דיא אויפֿרופֿע, דיא פֿאָן פֿערשיעדענען זייטען ערלאססען וואור-
דען, האבען איהרע ווירקונג ניכט פֿערפֿעהלט. דיא שפענדען
פֿליעססען צאהלרייך איין אונד עס וואֶרע נור צו ווינשען,
ווענן שאָן דיא אויפֿרופֿע בעזאָנדערס ערלאססען וואורדען,
דאַס וועניגסטענס דיא געלדער געמיינזאם צור פֿערטהיילונג אונד
פֿערווענדונג געלאנגען זאָללען, דענן נור דאנן ווירד דיא
הילפֿסאקציאָן איינע ראציאָנעללע אונד פראקטישע זיין.

דער פֿעראיין „אהבת-ציון" אין ט א ר נ אָ ו, וועלכער
בעקאנטליך דען בעשלוסס פֿאססטע, 50 ארבייטערפֿאמי-
ליען נאך פֿאלאֶסטינא צו איבערזיעדעלן, שרייטעט בערייטס
אן דיא אויספֿיהרונג דיעזעס פֿאָרהאבענס. אם .12 ד. מ.
טראפֿען אין באָריסלאוו דעלעגירטע דעם פֿעראיינעס איין,
וועלכע אונטער דען ארבייטערן דיא קראָפֿטיגסטען אונד
ארבייטסטיכטיגסטען וואֶהלטען, דיא נאך פֿאלאֶסטינא בעפֿאֶר-
דערט ווערדען זאָללען. אויססערדעם זאָלל איינע געוויססע אנ-
צאהל ארבייטער אין איינער שלעזישען פֿאבריק אויפֿנאהמע
פֿינדען. דיא נאָטה אונד דאז עלענד גרייפֿען איממער מעהר
אום זיך אונד יע ראשערע הילפֿע צו טהייל ווירד, דעסטאָ
בעססער!

---

## דיא לאַגע אין פּאַ״יז.

פאריז, 16 יוני.

מיט בעוואונדערונגסווירדיגער ענטש'עדענהייט נעהט
יעטצט דאַז פֿראנצאֶזישע פֿאָלק דאראן, ר יי נ ע ן ט י ש צו
מאַכען. וויא עס פֿריהער דען געגנערן דער רעוויזיאָן צו-
יובעלטע, זאָ ווערדען זיא יעטצט אויף שריטט אונד
טריטט פֿערפֿאָלגט. דאַז פֿראנצאֶזישע פֿאָלק וויללזיך קיינע
ה א ל ב ה י י ט ע ן געשטאַטטען לאססען, דאַז איבעל מוסס
מיט דער וואורצעל אויסגעראָטטעט ווערדען. ניכט נור
דרייפֿוס זאָלל בעפֿרייט, אויך דיא שולדיגען זאָללען
דער פֿערדיענטען שטראַפֿע צוגעפֿיהרט ווערדען; אַללע,
אַללע זאָללען זיא פֿאָן דער שטראפֿענדען גערעכטיגקייט
ערא‍ילט ווערדען, זעלבסט ווענן זיא דיא האֶכסטען שטעללען
אים רייכע בעקליידען, ווענן זיא אויך אן דער שפיטצע
דער אַרמעע שטעהען. בייא אללער פֿערעהרונג, וועלכע
דיא פֿראנצאָזען איהרער ארמעע ענטגעגענבריננגען, קאֶננען
זיא עס דאָך ניכט דולדען, דאָס שורקען אן דער שפיטצע
דערזעלבען שטעהען זאָללען. דיא פֿערפֿאָלגונג דער שול-
דיגען גענעראַלע ווירד מיט ענטשיעדענהייט פֿערלאַנגט,
אונד אַלס זיך דער מיניסטערפּראֶזידענט ד י פ י דיעזעם
פֿערלאַנגען ניכט וויללינג צייגטע, וואורדע ער זאַממט זיי-
נעם גאַנצען קאבינעט געשטירצט. דער שטורץ דיפּי'ס
געראַדע אין דיעזעם מאָמענטע וואַר צוואַר קיין נוטער
שאַכצוג, דענן מאַן האֶטטע צונאֶכסט דיא גאֶנצליכע בע-
פֿרייאונג דרייפֿוס אַבוואַרטען זאָללען, בעפֿאָר דאַז לאַנד
אין איינע נייע קריזע געשטירצט וואורדע. אללייז, עס
שפריכט פֿיר דיא קאָנסעקווענץ דער פֿראנצאָזען, דאַס זיא
אין דעם מאָמענטע, אלס עס גאַלט, דער פֿאֶלשער- אונד
ליגנערבאַנדע דאַז האנדווערק צו לעגען, ניכט דען שלויען,
אונפֿערלאֶססליכען, צווייזייטיגען דיפּי אַן דער שפיטצע
דער רעגיערונג האַבען וואָללטע. טראָטצדעם דיפּי אין דער
לעטצטען צייט בעווייזע זיינעס מוטהעס געליעפֿערט האַט,
טראָטצדעם עס איהם געלאַנג, בייא דעם גראָססען, אַם
לעטצטען זאָננטאַג שטאַטטגעפֿונדענען וועטטרעננען זאָלכע
מאַססרעגעלן צו טרעפֿפֿען, דאַס איינע נאָכמאַליגע דעמאָנ-
סטראַציאָן געגען דען פּראֶזידענטען דער רעפּובליק גאַנץ
וויא גאר אויסגעשלאָססען וואַר — טראָטצדעם מוססטע
ער טאַגס דאַרויף דען פלאַטץ ריימען אונד דען מיניסטער-
שטוהל איינעם אַנדערען, ווירדיגערען איבערלאַססען.

איין זאָלכער איזט צוואר ביז הייטע נאָך ניכט גע-
פֿונדען וואָרדען. דיא מאיאָריטאֶט דער קאַממער וויל נור
איינעם זאָלכען קאַבינעט פֿערטרויען ענטגעגענברינגען וועל-
כעם דאַז שטריקטע פֿערשפּרעכען אַבגעבען ווירד, אין דער
ערלעדיגונג דער דרייפֿוס-אַפֿפֿאֶרע ביז אין דען לעטצטען
קאָנסעקווענצען צו געהען אונד פֿאָר ניכטס צוריקקצו-
שרעקקען. דער פֿאָם פּראֶזידענטען מיט דער קאַבינעטסביל-
דונג בעטרויטע פ אָ א נ ק אַ ר מוססטע דעסהאַלב זיינען
פֿערזוך, איין מיניסטעריאום צו בילדען, אויפֿגעבען, וויל ער
ניכט דען מוטה האַטטע, אַלל דיעזעס צו פֿערשפּרעכען.
אַלס נייע קאַנדידאַטען נעננט מאַן יעטצט בורשאַא,
קאָנסטאַנס, בריססאָן אונד וואַלדעקק-רוססאָה. דער געאייג-
נעטעסטע קאַנדידאַט וואֶרע וואָהל בריססאָן, וועלכער דיא
רעוויזיאָן איינגעלייטעט האַט. מאַן בעפֿירכטעט יעדאָך,
בריססאָן ווערדע דיא זאַכע מיט גלאַסע-האַנדשוהע בע-
האַנדעלן אונד מאַן ווירדע דעסהאַלב ק אָ נ ס ט אַ נ ס, דער
פֿאָן זיינער מוטהיגען ניעדערווערפֿונג בולאַנשעה'ס הער בע-
קאַננט איזט, פֿאָרציעהען. יעדענפֿאַללס דירפֿטען דיא נאֶכ-
סטען טאַגע אויפֿשלוסס דאַריבער ברינגען.

ז אָ ל אַ ווײלט בערייטס אין פּאַריז. ער האַט זיינע
ריקקעהר אין איינען גלאֶנצענדען אַרטיקעל בעקאַננט גע-
געבען, אונד ערזוכט צום שלוססע דעסזעלבען דען שטאַאטס-
אַנוואַלט, איהם זיין אורטהייל צוצושטעללען. דאַז איזט
ביז הייטע ניכט געשעהען. פֿיעללייכט לאֶססט מאַן יעטצט
איבערהויפּט דען גאַנצען פּראָצעסס פֿאַללען.

א ו י ך ד ע ר ע ד ל ע פ י ק א ר א י ז ט ב ע פֿ ר י י ט
וו אָ ר ד ע ן. צוערסט וואורדע ער אויף פֿרייען פֿוסס גע-
זעטצט, איינינע טאַגע שפּאֶטער וואוררע דיא אַנקלאַגע
נעגען איהן איבערהויפּט פֿאַללען געלאַססען. בייגאַהע איין
גאַנצעס יאַהר שמאַכטעטע דער עדלע, אונערשראָקקענע
מאַנן אים קערקער. יעטצט וואורדע ער פֿרייגעלאַססען. דיא
ערהעבונג דער אַנקלאַגע געגען איהן וואַר קיינע קלייגערע
שורקערייא אַלע דיא פֿעראורטהיילונג דרייפֿוס.

דרייפֿוס בעפֿינדעט זיך בערייטס אויף דעם וועגע
נאַך פֿראַנקרייך. ער דירפֿטע אַם .25 אדער .26 דיעזעס
מאָנאַטס אויף פֿראַנצאֶזישעם באָדען לאַנדען אונר דעם

מיליטאֶרגעריכטע אין רעננעס איבערגעבען ווערדען. דיא פערהאַנדלונג ווירד ערסט אים מאָנאַט אויגוסט שטאַטטפינדען. ביז דאַהין ווירד דיא אַפפאֶרע דרייפוס נאָך אַללע וועלט אין אַטהעם האַלטען, דענן אין פראַנקרייך איזט עבען אללעס מאָגליך...

אויס אַלגיער קאָממען וויטער טרויריגע נאַכריכטען, דיא פערפאָלגונגען דער יודען נעהמען טאֶגליך איבערהאַנד אונד צוואר אין פיעל פרעבערער אונד ניעדערטראֶכטיגערער וויזע אלס ביזהער. עס שיינט, דאס דער גאָווערנער דיעזעס טרייבען דורך זיין וואָהלוואָללען בילליגט אונד דעמהאלב בעפאֶרדערט. אויפגאַבע דער נייען רעגיערונג ווירד עס זיין, אויך דיעזע שטעללע מיט איינעם נייען, וויררדיגערען מאַנן צו בעזעטצען.

י. גאָלאָמב.

## אויס פאַלאֶסטינאַ.

דעם בעריכטע דעם ענגלישען קאָנזולס אין יאַפפאַ איבער דאַז הייליגע לאַנד אים אַבגעלויפענען יאַהרע ענטנעהמען וויר פאָלגענדעס: דיא פאָרטגעשריטטענסטען אונד פרוכטבארסטען קאָלאָניען אין דער נאַכבאַרשאַפט פאָן יאַפפאַ זינד דיא יידישען קאָלאָניען. דיא לעטצטע וויינלעזע וואַר זעהר רייך, בעזאָנדערס אין דער קאָלאָניע „ראשון־לציון“. דאַז אַננאֶהערנד גענויע ערגעבניסס איהרער פראָדוקציאָן פאָן וויין אונד קאָניאַק בעלייפט זיך אויף 1 מילליאָן 679,146 קילאָגראַמם וויין אונד 84,375 קילאָגראַמם קאָניאַק. גראָססע האָפפנונגען ווערדען געהעגט אין בעצוג אויף פערנערע פערבעססערונג דער קוואַליטאֶט דיעזער וויינע, דערען בלומע דעריעניגען פיעלער פראַנצאֶזישער וויינע גלייכקאָממט. דיא קאָלאָניסטען פאָן „פתח־תקוה“ האַבען בעגאָננען, איינען גראָססען טהייל איהרעס באָדענס מיט אָראַנשענביימען צו בעפפלאַנצען. מאַן שאֶטצט דען היעפיר בעשטימטען גרונד דעם אומפפאַנגע פאָן 100 גאֶרטען דער היעזיגען דורכשניטטסגראֶססע גלייך. — דיא אַקקערבוישולע „מקוה־ישראל“, וועלכע דער פאַריזער „אלליאַנץ“ געהאֶרט אונד אויף דער שטראַססע נאָך יערוזאַלעם געלעגען איזט, איינע האַלבע שטונדע פאָן יאַפפאַ ענטפערנט, בעפינדעט זיך אין שטעטעם פאָרטשריטטע. אין דיעזער שולע בעפינדען זיך רעגעלמאֶססיג געגען 100 דאָרט וואָהנענדע שילער, וועלכע אויף קאָסטען דער „אלליאַנץ“ געקליידעט, גענאֶהרט אונד אונטערשטיטצט ווערדען; פיעלע פאָן דען צאֶגלינגען ווערדען נאָך בעענדיגונג איהרער שטודיען נאָך פאַריז געשיקקט אונד געהען, נאַכדעם זיא אין דער פראַנצאֶזישען הויפטשטאַדט איהרען שטודיענגאַנג פאָללענדעט האַבען, אַלס לעהרער אַן דיא פערשיעדענען שולען דער אלליאַנץ אַב. אויף דיעזע וויזע זעהען דיא צאֶגלינגע איינע האָפפנונגספאָללע לויפבאַהן פאַר זיך עראָפפנעט. דיעזעס אינסטיטוט האַט איינען גראָססען טהייל זיינעס באָדענס דעם וויינבויא געווידמעט; דער אין „מקוה־ישראל“ פראָדוצירטע וויין איזט אויסגעצייכנעט; דיא לעטצטע וויינערנטע האַט 111.504 קילאָגראַמם ערגעבען. דיא פפלאַנצונג פאָן מוילבערביימען פיר דיא צוכט דער זיידענרויפע ווירד עבענפאַללס איממער מעהר אויסגעדעהנט.

דער קאָנזול בעשפריכט היערויף דיא בעדייטונג יאַפפאַ׳ס אַלס אויספוהר־האַפען. יאַפפאַ האַט פיר פאַלאֶסטינאַ אונגעפאֶהר דיעזעלבע בעדייטונג, וויא טריעסט פיר אֶסטעררייך אָדער האַמבורג פיר דייטשלאַנד. ליידער בעפינדעט זיך דער האַפען אין איינעם בעקלאַגענסווערטהען צושטאַנדע. דער האַפען איזט אָפפען, אַן א״נער זעהר אונצוגאֶנגליכען שטעללע דער קיסטע אונד וואָהרענד דער ווינטערשטירמע געראַדעצו אונצוגאֶנגליך. איינע ענגלישע דאָמפפערליניע לייפט דריימאָל אים מאָנאַטע אַן,

הויפטזאֶכליך וועגען אָראַנשענפראַכטען. מעהר אָדער וועניגער רעגעלמאֶססיג ענטזענדען אויך ענגלישע דאַמפפערבעזיטצער פאָן אַלעקסאַנדריען איינען קיסטענדאַמפפער אום אָראַנשען אָדער אַנדערע פראַכט. אַנדערע ענגליש האַנדעלסשיפפע קאָממען פאָן צייט צו צייט, וואֶהרענד דער סאַיזאָן אויך צווייא ביז דרייא טוריסטענדאַמפפער אונטער ענגלישער פלאַגגע. דייטשע, רוססישע אונד אֶסטעררייכישע דאַמפפשיפפע לאַנדען רעגעלמאֶססיג מיט בריעפען אונד פראַכטען.

בייא דער איין- אונד אויספוהר איזט אַם שטאֶרקסטען עגיפטען פערטרעטען (81.900 פפונד שטערלינג אויספוהר, 68.500 פפונד שטערלינג איינפוהר); גראָססבריטאַנניען, דיא טירקייא אונד פראַנקרייך זינד אין פאַסט גלייכער וויזע מיט 60.000 פפונד שטערלינג בעטהייליגט, דאַנן פאָלגען איטאַליען אונד דייטשלאַנד מיט 7000, רוססלאַנד מיט 4000 פפונד שטערלינג. זעלבסט אַמעריקאַ ווירד מיט איבער 1000 פפונד שטערלינג אַנגעפיהרט. בייא דער איינפוהר ראַגט נאָך עגיפטען פראַנקרייך מיט 56000, דיא טירקייא מיט 48.000, רוססלאַנד מיט 39.000 פפונד שטערלינג הערפאָר; עס פאָלגען גראָססבריטאַנניען אונד דייטשלאַנד מיט יע 30,000, איטאַליען מיט 17.000 אונד אַמעריקאַ מיט 3000 פפונד שטערלינג.

בעצייכנענד פיר דיא דאָרטיגע פערוואַלטונג איזט, וואַס דער קאָנזולאַראַגענט איבער איינע בריקקע בעריכטעט, דיא פאָר 4 יאַהרען מיט איינעם קאָסטענאויפוואַנדע פאָן 4000 פפינד שטערלינג אויף דער שטראַססע פאָן יאַפפאַ נאָך נאַבאַלוס איבער דען וואַדי־מוסראַראַ געבויט וואָרדען וואַר: „אַלס דיעזעלבע איין יאַהר נאָך איהרער ערריכטונג פאָן דען פלוטהען וועגגעריססען וואורדע, בליעב זיא צערשטאֶרט, ביז דער בעזוך דעס דייטשען קאַיזערס אין אויסזיכט שטאַנד, וועלכער דיעזע בריקקע פאַססירען מוססטע“. דער קאָנזולאַרבעאַמטע קלאַגט פערנער איבער דיא האָהען פרייזע דער קאֶרנערפריכטע, וועלכע טראָטץ גוטער ערנטע אים יאַהרע 1898 אָהנע אויסלאֶנדישע מעהלזענדונגען איינע הונגערסנאָטהאָהע ערררייכט האַטטען.

אויך דער עקספאָרט פאָן אָראַנשען וואַר טראָטץ דער גוטען ערנטע אינפאָלגע דער לעבהאַפטען קאָנקוררענץ אונטער דען עקספאָרטערען וועניג לאָהנענד, אונד מעהרערע פירמען האַטטען גראָססע פערלוסטע צו פערצייכנען. אַלס בעזאָנדערס פרוכטבאַר בעצייכנעט דער קאָממערציעללע פערטרעטער גראָססבריטאַנניענס דיא אומגעבונג פאָן גאַצאַ (גת), „דיא וועגען איהרער ערגיעביגקייט מעהר געשאֶטצט ווירד, אַלס איר־גענד אין אַנדערער בעצירק אין גאַנץ פאַלאֶסטינאַ“.

## פאַליטישע רונדשויא.

נאָך פיעלען אונטערהאַנדלונגען איזט עס ענדליך געלונגען, דיא אויסגלייכסקריזע אין אֶסטעררייך־אונגאַרן צו לאֶזען. דיא אונגאַרן האַבען נאַכגעגעבען, דאַס דאַז צאָלל- אונד האַנדעלסבינדניסס צווישעןביידען רייכסהאֶלפטען שטאַטט ביז 1903 ביז 1907 דויערן זאָלל, דאַז נייע שטאַטוט דער אֶסטעררייכיש־אונגאַרישען באַנק זאָלל מיט 1 יאֶננער 1900 אין קראַפט טרעטען אונד ביז 1910 געלטונג האַבען. זאָללטע יעדאָך ביז 1907 קיין נייעס צאָלל- אונד האַנדעלסבינדניסס צו שטאַנדע קאָממען אונד צווישען ביידען רייכסהאֶלפטען צאָלל־שראַנקען ערריכטעט ווערדען, דאַנן טריטט אויך דאַז באַנק־שטאַטוט אויססער ווירקזאַמקייט אונד איינע טרעננונג דער באַנק איין. דיא מיטטעלאייראָפאֶאישען האַנדעלספערטראֶגע, וועלכע אים יאַהרע 1903 אַבלויפען, זאָללען נור ביז 1907 פערלאֶנגערט ווערדען, אום פיר דען פאַלל, אַלס איינע ווירטהשאַפטליכע טרעננונג ביידער רייכסהאֶלפטען איינטרעטען זאָללטע, קיינע שוויעריגקייטען צו ביעטען. דאַז זינד דיא הויפטפונקטע דער

פֿעראיינבאַרונג, וועלכע יעדענפֿאַללס פֿיר אונגאַרן גינסטיגער זינד, אַלס פֿיר אָסטעררייך. דאַז צאָלל- אונד האַנדעלסבינדניסס איזט פֿיר אונגאַרן עבענזאָ נאָטהווענדיג אַלס פֿיר אָסטעררייך, הינגעגען דאַז נייע באַנקשטאַטוט ברינגט נור דען אונגאַרן פֿאָרטהיילע, אינדעם זיאַמיט דעם פֿאָרציגליך אָסטעררייכישען געלדע דער באַנק איהרע אינדוסטריע פֿאָרדערן קאָננען. אים אַללגעמיינען איזט דיא אויסגלייכסקריזע ניכט אויפגעהאָבען זאָנדערן אויפגעשאָבען, דענן אים יאַהרע 1907 ווערדען וויר וויעדער אַם זעלבען פונקטע שטעהען וויא הייטע. דאַמיט איזט נור צייט געוואָננען, פֿיעללייכט געלינגט עס אים לויפֿע דיעזער יאַהרע, דיא געגענזאָטצע דעראַרט אויסצוגלייכען, דאַס דער נאָכסטע אויסגלייך לייכטער ערלעדיגט ווערדען ווירד.

— הינגעגען דיא איננערע קריזע אין אָסטעררייך האַררט נאָך איממער איהרער לאָזונג. ניעמאַנד ריהרט איינע האַנד, אום דיא סיטואַציאָן צו ענטוויררען, אָבצוואַר עס דאָך ראַטהזאַמער וואָרע, צוערסט דיא איננערע קריזע צו לאָזען, דאַנן וואָרע דיא אייססערע קריזע פֿיעל לייכטער אונד פֿיעל פֿאָרטהיילהאַפֿטער געלאָזט וואָרדען. צו דיעזער ערקעננטניסס שיינט מאַן בייא אונז נאָך איממער ניכט געלאַנגט צו זיין. על מה תוכו עוד תוסיפו סרה! יע מעהר שאַדען דעם רייכע אונד זיינען בעוואָהנערן צוגעפֿיגט ווירד, דעסטאָ האַרטנאָקקיגער בעהאַררען אַללע פאַרטייען אויף איהרען יוסטאַמענט-שטאַנדפונקטען. וואָהין זאָלל דאַז פֿיהרען?

— בייא דער פֿריעדענסקאָנפֿערענץ אין האאַג שיינט ניכט אַללעס גוט צו קלאַפּפערן. אונטער דען העררען, דיא איבער דען וועלטפֿריעדען בעראַטהשלאַגען, איזט זעלבסט איין שטרייט אויסגעבראָכען. זיא קאָננען זיך איבער פֿאַסט קיינען פונקט אייניגען אונד יעדער פֿערדאָכטיגט זיינע קאָללעגען, אַלס אָב זיא דיא שטאָרעפֿריעדע וואָרען, וואָהרענד נור ער עס עהרליך מיינט. דיעזע שטרייטיגקייטען זינד בערייטס אייך אין דיא אָפֿפֿענטליכקייט געדרונגען אונד עררעגען זעלבסטפֿערשטאָנדליך אין דען בעטהייליגטען קרייזען גראָססע ביטטערניסס. דער צאַר זאָלל זיך געאייססערט האַבען: „אַלס צאַר ווירד מיך דיא ערגעבניסלאָזיגקייט דער קאָנפֿערענץ וועניג בעריהרען, אַלס מענש הינגעגען טהוט עס מיר זעהר לייד, דאַס דאַבייא ניכטס צום וואָהלע דער מענשהייט געשעהען ווירד". וויא דער צאַר דענקען וואָהל אויך אַללע מענשען, מיט אויסנאַהמע פֿיעללייכט דער צינפֿטיגען דיפּלאָמאַטען.

## קראָניק.

(קראַקויא.) דיא שילער דעם גימנאַזיאומס אין פּאָדגורזע בייא קראַקויא, וועלכע דיעזעס יאַהר איהרע מאַטוריטאָטספריפֿונג אַבגעלעגט האַבען, וואָללטען זיך צוזאַממען מיט איהרען לעהרערן פֿאָטאָגראַפֿירען. דיא יידישען מאַטוריסטען, אונטערשטיטצט פֿאָן אייניגען קריסטליכען קאָללעגען, בעהאַרטען דאַרויף, דאַס אויך דער יידישע רעליגיאָנסלעהרער ה' ס. שפּיטצער אונטער דען לעהרערן פּלאַטץ נעהמען מאָגע. דער קאַטהאָלישע קאַטעכעט שפּראַך זיך דאַגעגען אויס, מיט דער בעגרינדונג, דער יידישע רעליגיאָנסלעהרער נעהמע געזעטצליך איינען ניעדריגערען ראַנג איין אַלס דיא אַנדערען לעהרער אונד זייא דעסהאַלב ניכט בערעכטיגט, אונטער דיעזעלבען צו ערשיינען. אויך איין אַנדערער גימנאַזיאַלפּראָפֿעססאָר שלאָסס זיך דען אויספֿיהרונגען דעם גייסטליכען אַן. דיא שילער הינגעגען ערקלאָרטען, אָהנע דען יידישען רעליגיאָנסלעהרער וואָללען אויך זיא זיך ניכט פֿאָטאָגראַפֿירען לאַססען. איבער דרייא שטונדען וואורדע הין אונד הער דיסקוטירט אונד אונטערהאַנדעלט, וואָהרענד דער פֿאָטאָגראַף מיט זיינעם אַפּפּאַראַט וואַרטעטע. ענדליך וואורדע איהם דיא זאַכע צו לאַנגווייליג אונד ער בעגאַב זיך נאַך הויזע אונד דיא געפּלאַנטע געזאַממטאויפֿנאַהמע אונטערבליעב. דיא היעזיגען אַנטיסעמיטישען בלאָטטער שיימען פֿאָר וואוטה איבער דיעזע „יידישע אַרראָגאַנץ"; דיא יידישען מאַטוריסטען הינגעגען פֿערדיענען נור לאָב אונד אַנערקעננונג פֿיר איהרע מאַננהאַפֿטע האַלטונג, וועלכע נאַכאַהמונג פֿינדען מאָגע. דער לעהרער ה' שפּיטצער, וועלכער איין ענטשיעדענער אַססימילאַטאָר איזט אונד, אַלס עס פֿאָר אייניגען מאָנאַטען אין דער וויענער אוניווערזיטאָט צווישען דען יידישנאַציאָנאַלען אונד אַנטיסעמיטישען שטודענטען צו שטרייטינקייטען קאַם, ניכט גענוג העפֿטיג געגען דיעזע „יידישע אויפֿדרינגליכקייט" אייפֿערן קאָננטע — ה' שפּיטצער נון מאָגע בעדענקען, וואָהין ער עס מיט זיינער אַססימילאַציאָן געבראַכט האַט. פֿיעללייכט ווירד ער יעטצט איינעם בעססערן בעלעהרט, דאַס ניכטס „אויפֿדרינגליכער" איזט, אַלס געראַדע דיא אַססימילאַציאָן...

(קראַקויא.) איינע ריכטיגע אַנטוואָרט ערטהיילטע איין היעזיגער יידישער קויפֿמאַנן איינעם אַנטיסעמיטישען רעדאַקטער. אים פֿערלויפֿע איינעס געשפּראָכעס איבער דיא אַפֿפֿערע דרייפֿוס זאַגטע נאָמליך דער לעטצטערע: „זאַוואָהל דער קאַססאַציאָנסהאָף, אַלס אויך דער מיניסטערפּראָזידענט אונד דער פּראָזידענט דער רעפּובליק — פֿאָן זאָלאַ, פּיקאַר אונד דען צייטונגען גאַר ניכט צו רעדען — זייען פֿאָן דען יודען בעשטאָכען וואָרדען". „זיא האַבען רעכט, זאַגטע דער יידישע קויפֿמאַנן. אַבער זאַגען זיא מיר נור זעלבסט, וועלכע אַכטונג פֿערדיענען דיא יודען, דאַס זיא פֿיר דיא בעפֿרייאונג איינעס יודען זאָ פֿיעל געלד הערגעבען, אום דיא גראָססטען ווירדענטראָגער פֿראַנקרייכס צו בעשטעכען; אונד וועלכע פֿעראַכטונג פֿערדיענען דיא ניכטיודען, דיא אום געלד פֿיר אַללעס צו האַבען זינד, זעלבסט ווענן זיא דיא האָכסטען שטאַאַטסווירדען איננעהמען. פּראָבירען זיא נור, איינען יידישען ראַבבינער צו בעשטעכען, ער מאָגע איינען פֿיר „טרפה" בעפֿונדענדען אָכס אַלס „כשר" ערקלאָרען, אונד זיא ווערדען זיך איבערצייגען, דאַס ער דיעזעס אַנערביטען אויפֿ'ס אַללערענטשיעדענסטע צוריקקווייזען ווירד. הינגעגען דער ניכטיודע איזט בעשטעכונגען לייכטער צוגאָנגליך, וויא זיא עס יאַ זעלבסט בעהויפּטען, זעלבסט ווענן ער פּראָזידענט איינעס גאַנצען רייכעס איזט — אונד דאָך בעקאָמפּפֿען זיא דיא אַנגעבליך יידישע אונמאָראַל!"... מאַן קאַנן זיך דענקען, מיט וועלך לאַנגען נאַזע דער אַנטיסעמיטישע רעדאַקטער נאַך דיעזעס געשפּראַך אַבגעצאָגען איזט. F.

(קראַקויא.) אַם 15. ד. מ. פֿאַנד היער דיא בירגערמייסטערוואַהל שטאַטט. דיא קלעריקאַלען אונד אַנטיסעמיטען ענטוויקקעלטען איינע לעבהאַפֿטע אַגיטאַציאָן, אום אַן שטעללע דעם ביזהעריגען ליבעראַלען בירגערמייסטערס פֿריעדליין דען קלעריקאַלען גראַף אַנדרעאַס פּאָטאָצקי צו וואָהלען. זיא וואַרען זאָ זיעגעסזיכער, דאַס דיא היעזיגען אַנטיסעמיטישען בלאָטטער בערייטס געדרוקקטע פּלאַקאַטע פֿאַרבערייטעט האַטטען, דאַס פּאָטאָצקי געוואָהלט וואורדע. זיא האַלטען זיך אַבער איינע וואַהלפֿערדיענטע ניעדערלאַגע, אינדעם דאַנק דער ענטשיעדענען געגענאַגיטאַציאָן דער יידישען געמיינדעראָטהע ה' פֿריעדליין מיט 30 געגען 27 שטיממען צום בירגערמייסטער וויעדערגעוואָהלט וואורדע.

(קראַקויא.) דער פּראָצעסס פֿאָרבער, וועלכער זיך אים פֿאָריגען יאַהרע פֿאָר דען שראַנקען דעם היעזיגען שווורגעריכטעס אַבשפּיעלטע, איזט נאָך אין אַללער עראיננערונג. חיים פֿאָרבער אונד זיין זאָהן סאַלאָמאָן זינד דער אַנטיסעמיטישען מאַכינאַציאָן צום אָפּפֿער געפֿאַללען אונד וועגען טאָדטשלאַגעס ערסטערער צו 4 יאַהרע, לעטצטערער צו איינעם יאַהרע קער-

קער פֿעראורט הײלט װאָרדען. דער קאַססאַציאָנסהאָף האַב דאַז אורטהײל בעציגליך סאַלאָמאָן פֿאָרבער אויף אונד אָרדנעטע אײנע נײע פֿערהאַנדלונג אַן. דיעזע אַבער האַט ניכט שטאַטטגעפֿונדען, דענן דיא שטאַאטסאַנװאַלטשאַפֿט ליעסס דיא אַנקלאַגע גאַנץ פֿאַללען. אים אינטערעססע דער װאַהרהײט װאָרע אײנע נײע פֿערהאַנדלונג נור געבאָטען, דענן בײא דערזעלבען קאָננטען פֿיעללײכט דינגע ענטהיללט װערדען, דורך װעלכע אויך דיא אונשולד דעס חיים פֿאָרבער אַנס ליכט געקאָממען װאָרע. דאַז איזט לײדער ניכט געשעהען אונד דער אַרמע מאַנן מוסס װײטער אים געפֿאָנגניסס שמאַכטען, אָבצװאַר דיא אומשטאָנדע, װעלכע פֿיר זײנע שולד שפּרעכען, ניכט גאַנץ אױפֿגעקלאָרט זינד.

(קראַקויא.) דיא באַדעסאַיזאָן האַט בערײטס איהרען אַנפֿאַנג גענאָממען אונד מיט דערזעלבען בעגאַנן אויך דער אַנטיסעמיטיזמוס אין גאַר מאַנכען קוראָרטען צו שפּוקקען. דיא אַנטיסעמיטישען בלאָטטער פֿעראָפֿפֿענטליכען שאָן גאַנצע ליסטען „יודענרײנער" קוראָרטע, דאַז הײססט זאָלכער, אין װעלכען יודען גאַר קײנע אױפֿנאַהמע פֿינדען אָדער װעניגסטענס אונגערן געזעהענע גאָסטע זינד. אונזערע גלױבענסגענאָססען דירפֿטען היעפֿאָן דיא לעהרע ציעהען אונד — זאָװײט אַלס מאָגליך — נור זאָלכע אָרטע אױפֿזוכען, װאָ זיא ניכט איהרעס גלױבענס אונד איהרער אַבשטאַממונג װעגען פֿערהאָהנט אונד צוריקקגעזעטצט װערדען. דאַז זינד דיא יודען זיך זעלבסט אונד איהרע עהרע שולדיג!—

(ךעמבערג.) דאַז שקרוטיניאום דער פֿאָר מעהר אַלס 2 מאָנאַטען שטאַטטגעפֿונדענען געמײנדעראַטהסװאַהלען אין אונזערער שטאַדט — װעלכעס אין פֿאָלגע דער זאָנדערבאַרען װאַהלאָרדנונג אײנע זאָלכע צײט אין אַנשפּרוך ניממט — איזט נון צו ענדע. דיא פֿערלוסטע, װעלכע דיא יודען בײא דען פֿאָרלעטצטען װאַהלען ערליטטען, אינדעם זיא דאַמאַלס 8 מאַנדאַטע אײנביססטען, װאורדען אויך דיעסמאַל ניכט גאַנץ װעטט געמאַכט. דעננאָך געלאַנג עס דען יודען טראָטץ דער העפֿטיגסטען געגענאַגיטאַציאָן דער אַנטיסעמיטען, דרײא פֿריהער אינגעהאַבטען מאַנדאַטע װיעדער צו עראָבערן, אונד צװאַר װאורדען דיעסמאַל פֿאָלגענדע גלױבענסגענאָססען געװאָהלט: דיא ראַבבינער שמעלקעס אונד דר. קאַרא, דיא אַבגעאָרדנעטען דר. ביק, דר. גאָלדמאַנן, דר. לאָװענשטײן אונד פּיעפּעס-פּאָראַטינסקי, פֿערנער דיא העררען בלומענפֿעלד, בײזער, דר. מאַהל, דר. פּיסעק, דר. האָלצער, דר. א. רײסס, פֿריעד, יאָנאַס אונד נ. מאַיער. עס איזט ניכט אױסגעשלאָססען, דאַס בײא דען נאָך בעפֿאָרשטעהענדען שטיכװאַהלען נאָך אײן יודע דורכגעבראַכט װערדען קאָננטע. עס בלײבט נור נאָך צו װינשען איבריג, דאַס דיעזע יידישען געמײנדעראָטהע אויך אים געמײנדעראַטהע יודען זײן זאָללען, דאַז הײססט, דאַס זיא פֿיר דיא אינטערעססען איהרער גלױבענסגענאָססען מיט מוטה אונד ענערשיע אײנטרעטען. דענן נור דאַנן קאָננטען זיך דיא יודען איהרעס װאַהלערפֿאָלגעס פֿרײען.

(טשערנאָװיטץ.) דיא דירעקציאָן דעס היעזיגען אָבערגימנאַזיאומס, װעלכעס פֿאָן צירקאַ 50 פּערצענט יידישער שילער בעזוכט װירד, װאָללטע דאַז קונסטשטיקכען דער װיענער אַנטיסעמיטען נאַכאַהמען אונד דיא טרעננונג דער שולקינדער נאַך קאָנפֿעססיאָנען דורכפֿיהרען. זאָ װאורדע אײנע דעראַרטיגע אײנטהײלונג פֿאָרגענאָממען, דאַס אײנע קלאַססע דיעזעס גימנאַזיאומס גאַנץ „יודענרײן" בליעב. דיא זאַכע עררעגטע אױפֿזעהען אונד דער פֿערטרעטער דער יודען אים לאַנדעסשולראַטהע, קאַיזערליכער ראַטה טיטטינגער, אינטערפּעללירטע דיעסבעציגליך דען לאַנדעסשולאינשפּעקטאָר, װעלכער דיא פֿערזיכערונג גאַב, דאַס דיעזע אונגעהאָריגקײט אַבבעשטעללט װערדען װירד.

(װיען.) דאַז אַנטיסעמיטישע „דײטשע פֿאָלקסבלאַטט" װאורדע װעגען אײנעס העטצאַרטיקעלס געגען דיא יודען אין אַנגעלעגענהײט דעס מאָדכענמאָרדעס אין פּאָלנאַ קאָנפֿיסצירט. דיא רעדאַקציאָן איבערערײכטע דאַגעגען אײנע בעשװערדע אַן דען פּרעסס-סענאַט, פֿאָר װעלכעם אַם 8. ד. מ. דיא פֿערהאַנדלונג שטאַטטפֿאַנד. שטאַאַטסאַנװאַלט דר. באָביטש באַט אום אַבװײזונג דער בעשװערדע אונד פֿיהרטע אױס, דאַס, װיא אין פֿריהערער צײט פֿאָן פֿערגיפֿטעטען ברוננען, יעטצט פֿאָן דעם מאָרכען דעס ריטואַלמאָרדעס געשפּראָכען װערדע, װענן מאַן יודענהעטצען אינסצענירען װאָללע. װענן צופֿאָלליג אײן יודע, װאָס אָהנעהין זעלטען פֿאָרקאָממט, אײנען מאָרד בעגעהע, שפּרעכען געװיססע לײטע זאָפֿאָרט פֿאָן אײנעם ריטואַלמאָרד. מיט גראָססען אונד פֿעטטען לעטטערן װירד הערפֿאָרגעהאָבען, דאַס מאַן דיא לײכע דעס ערמאָרדעטען מאָדכענס אין פּאָלנאַ בײנאַהע בלוטלעער אױפֿפֿאַנד. עס איזט אַבער דאָך זאָ קלאַר, װענן דער האַלז אײנעס מענשען דורכשניטטען װירד, מוסס דאַז בלוט אױסשטראָמען. דיא אים אַרטיקעל ענטהאַלטענען נאַכריכטען זינד פֿאַלש, דעסהאַלב װאַירדע דאַז בלאַטט קאָנפֿיסצירט. דער געריכטסהאָף שטיממטע דיעזען אױספֿיהרונגען דעס שטאַאַטסאַנװאַלטעס צו אונד װיעז דיא בעשװערדע אַב.

(װיען.) בײא דען פּראָצעססיאָנען אַם פֿראָהנלײכנאַמסזאָננטאַגע װאורדען אויך פֿיעלע יידישע קינדער בעמערקט, װאָריבער דיא אַנטיסעמיטישען בלאָטטער נאַטירליך אין װאוטה געריעטהען אונד פֿאָן אײנער דעמאָנסטראַציאָן דער „יודענײנגלינגע" שפּרעכען. דיעזער פֿאָרגאַנג איזט אין דער מהאַט, פֿאָם יידישען שטאַנדפּונקטע אױס, זעהר בעדױערליך.

(װיען.) דער „אַללגעמײנע העבראָאישע שפּראַכפֿעראײן" עראָפֿפֿנעט מיט אַנפֿאַנג דעס נאָכסטען שוליאַהרעס אונענטגעלטליכע לעהרקורזע פֿיר ערװאַכסענע, װעלכע 2 ביז 3 מאַל װאָכענטליך שטאַטטפֿינדען זאָללען.

(װיען.) צום דעקאַן דער מעדיצינישען פֿאַקולטאָט דער היעזיגען אוניװערזיטאָט פֿירס קינפֿטיגע שוליאַהר איזט אונזער גלױבענסגענאָססע פּראָפֿעססאָר דר. צוקקערקאַנדעל געװאָהלט װאָרדען. צום רעקטאָר דער טעכנישען האָכשולע װאורדע פּראָפֿעססאָר דר. סימאָן צײזעל געװאָהלט.

(װיען.) דער אױססעראָרדענטליכע פּראָפֿעססאָר אַן דער היעזיגען אוניװערזיטאָט, דר. מאָריטץ בענעדיקט, איזט צום אָרדענטליכען פּראָפֿעססאָר ערנאַננט װאָרדען.

(בודאַפּעסט.) אין אײנער דער יינגסטען זיטצונגען דעס רײכסטאַגעס ערײגנעטע זיך פֿאָלגענדער צװישענפֿאַלל: דער קלעריקאַלע אַבגעאָרדנעטע קאַלמאַן, אײן קעננער דער העבראַאישען שפּראַכע, ציטירטע אים לױפֿע זײנער רעדע אײנען זאַטץ אױס דער ביבעל אים אורטעקסט. אים אַבגעאָרדנעטענהױזע זיטצען 10 יידישע אַבגעאָרדנעטע אונד קײנער דערזעלבען פֿערשטעהט אײן װאָרט העבראָאיש. דאַרױף אַנשפּיעלענד, בעמערקטע דער אַבגעאָרדנעטע קאַלמאַן איראָניש: „דאַמיט מיך דיא יידישען אַבגעאָרדנעטען פֿערשטעהען, װילל איך דען װערז אויך אינס אונגאַרישע איבערזעטצען". אים הױזע הערשטע היעריבער לעבהאַפֿטע הײטערקײט; אָב אויך דיא יידישען אַבגעאָרדנעטען געלאַכט האַבען? זיא האָטטען זיך ליעבער שאָמען זאָללען!—

(קלױזענבורג.) דער היער קירצליך שטאַטטגעפֿונדענע סטודענטענקאָנגרעסס נאַהם ענטשיעדען געגען דיא אַנטיסעמיטישען פֿאָרגאָנגע אַן דער בודאַפּעסטער אוניװערזיטאָט שטעללונג. דיא צענטראַלע דער סטודענטענשאַפֿט װאורדע נאַך קלױזענבורג פֿערלעגט.

(הערמאַננשטאַדט.) היער װאורדע דיעזער טאַגע אין פֿײערליכער װײזע דער גרונדשטײן צו אײנער נײען אָרטהאָדאָקסען סינאַגאָגע געלעגט.

(בערלין.) דער פּריוואטדאָצענט אָן דער מעדיצינישען
פֿאקולטאֶט דער היעזיגען אוניווערזיטאֶט, דר. מענדעלסזאָהן,
איזט צום אָרדענטליכען פּראָפֿעססאָר ערנאננט וואָרדען.—בייא
דער היער שטאטטפֿינדענדען „אויסשטעללונג פֿיר קראנקען-
פּפֿלעגע“ וואורדע דעם „פֿעראיין פֿיר יידישע קראנקענפּפֿלעגע“
איין בעזאָנדערעס אויסשטעללונגסצימםער איינגערייםט, וועל-
כעס דורך זיינע איינריכטונג אויפֿזעהען ערגעגטע.— דער אייף
תלמודישעם וויא אויף מעדיצינישעם געביעטע גלייך הערפֿאָר-
ראַגענדע געלעהרטע דר. מאקס ר אָ ו ו י ט צ ק י, איזט פֿאָריגע
וואָכע געשטאָרבען.

(פּאַריז.) דער עהרענפּראֶזידענט דעם קאָססאַציאָנסהאָפֿעס,
ב ע ד א ר ר י ד ע ס, וואורדע פֿאָריגע וואָכע מיט גראָססעם פּאָמפּ
אונטער צאהלרייכער טהיילנאהמע צו גראבע געטראַגען. דיא
פּראֶזידענטען דעם קאָססאַציאָנסהאָפֿעס זאָוויא 6 ראַטהע דעס-
זעלבען היעלטען דיא ענדען דעס באהרטוכעס. דיא לייכענרעדע
היעלט דער פּאריזער ראַבבינער דרייפֿוס, דענן דער פֿערשטאָר-
בענע וואַר יודע — וואָס ניעמאַנד ביז צו זיינעם טאָדע
וואוססטע...

(בוקאַרעסט.) דיא יודענמעטצעלייען אין יאססי זינד ניכט
פֿעראיינצעלט געבליעבען. אייך אין ב ע ר ל א ד, פּיאַטראַ אונד
אַנדערען אָרטען פֿאַנדען אויסשרייטונגען געגען דיא יודען
שטאטט. בּיים בעסטען וויללען איזט דיא רעגיערונג ניכט אין
דער לאַגע, געגען דיא אַנטיסעמיטען ענערגיש איינצושרייטען,
ווייל דיא וואַהלען בעפֿאָרשטעהען אונד זיך דיא רעגיערונג,
דער יודען וועגען, עס מיט דען אַנטיסעמיטען ניכט פֿערדערבען
וויללל!!! מיט דען פֿערטראַסטונגען ביז נאָך דען וואַהלען קאָננען
זיך דיא יודען אַבער ניכט אַבשפּייזען לאַססען; וויא פֿערלויי-
טעט, פֿאָרדערן דיא בעשאֶדיגטען פֿאָן דער רעגיערונג פֿאָללען
שאַדענערזאַטץ, דען זיא אויך ערהאַלטען דירפֿטען.

(גאַלאַטץ.) אַם .18 אונד .19 ד. ט. פֿינדעט היער דיא
דיעסיאָהריגע קאָנפֿערענץ דער רומאָנישען ציאָניסטען שטאטט.

(וואַרשויא.) געלעגענטליך דער היער קירצליך שטאטט-
פֿינדענדען קולטוסראַטהס-וואַהלען הערשט אין דער היעזיגען
יידישען געמיינדע גראָססע בעוועגונג. דיא אַגיטאַציאָן ווירד זעהר
לעבהאפֿט בעטריעבען אונד צוואַר ניכט אימםער מיט גע-
שטאַטטעטען מיטטעלן. דיא לאַנדעספּרעססע האַט זיך דיעזער
אַנגעלעגענהייט בעמאָכטיגט אונד דאַ בעקאָמםען דיא יודען גאַר
מאַנכע הערבע וואָרטע צו האָרען, דיא ליידער נור בעגרינדעט
זינד, דענן דיעזער וואַהלקאַמפּף איזט איין ריין פּערזאָנליכער
קאַמפּף, דער ליעבער האָטטע פֿערמיעדען ווערדען זאָללען.

(קיעוו.) אין דעם שטאָדטכען ב נ ע ק זאָללטען דרייא
סינאַגאָגען געשלאָססען ווערדען, ווייל זיא זיך אין דער נאָהע
דער קירכע בעפֿאַנדען, וואָס אין רוססלאַנד ניכט געשטאַטטעט
איזט. דיא יודען וואַנדטען זיך אָן דען צאַר מיט דער ביטטע,
דיא סינאַגאָגען ווייטער בעשטעהען צו לאַססען, דאַ דיעזעלבען
נאָך פֿאָר ערלאַססונג דעס געזעטצעס (אים יאַהרע 1835) ער-
בויט וואורדען. דער צאַר אָרדנעטע איינע אונטערזוכונג אָן,
דורך וועלכע דיא ריכטיגקייט דיעזער אַנגאַבען פֿעסטגעשטעלט
וואורדע, אינפֿאָלגעדעססען וואורדע דיא ווייטערבעלאַססונג דער
סינאַגאָגען אַנגעאָרדנעט.

(זאָפֿיא.) דאַס דער אַנטיסעמיטיזמוס אין בולגאַריען איט-
מער אינטענזיווער ווירד, איזט הינלאָנגליך בעקאַננט. פֿיר דיא
ראַפֿפֿינירטהייט דער בולגאַרישען אַנטיסעמיטען שפּריכט פֿאָל-
גענדעס פֿאַקטום: קירצליך זינד אין דער שטאַדט ראַסגראַד
אַללע יודען אָהנע דיענסטמאָדכען געבליעבען, ווייל איין אַנטי-
סעמיט דאַז געריכט אויסגעשפּרענגט האַט, דאַס דיא יודען דען
דיענסטמאָדכען וואָהרענד דעם שלאַפֿענס מיט איינער מאַשינע
דאַז בלוט אַבציעהען וואָללען.

(יערוזאַלעם.) נאַך דען נייעסטען סטאַטיסטישען בעריכ-
טען לעבען אין פּאַלאֶסטינאַ צור צייט 40000 יודען, דאַרונטער
22000 אין יערוזאַלעם. צירקאַ 5000 יודען וואָהנען אין דען
נייגעגרינדעטען אַקקערבויקאָלאָניען.

---

# פֿאָללעטאָן.

---

## פֿאָן שטופּע צו שטופּע.

פֿאָן נ. ראַיאָק. איבערזעטצט פֿאָן א. ש. צימםעלס (זאָלקיעוו).

I.

שאָן אַלס קנאַבע איס חדר נאָך צייכנעטע זיך י צ ח ק
פֿאָן אַללען זיינען גענאָססען דורך פֿלייסס, אויסדויער, אויפֿ-
פֿאַססונגסקראַפֿט, פּראָמפּטיגקייט אונד גיטע אויס. זיינע לעהרער
פּראָפֿעצייהטען איהם גראָססעס, איהרע בעהויפּטונג מיט דעם
תלמודישען שפּריכוואָרט „בוצינא מקטפנא ידענא“ בעגרינדענד.
זיינע יוגענד, דאַז גאָלדענע צייטאַלטער, וואַר אין דיכטעס גע-
וואָלק אונד נעבעל געהיללט; זייט ער צום פֿערשטאַנדע קאַם,
אַסס ער ניע צור גענינע, וואַר שטעטס דירפֿטיג געקליידעט,
גענאַסס ניע וועלכעס פֿערגניגען, אויס וועלכען פֿאַקטען וויר
שליעססען קאָננען, דאַס דיא יוגענד איהם ניכט אַנגענעהם
פֿערשטריך. דעננאָך וואַר י צ ח ק גליקקליך אונד צופֿריעדען,
גאַנץ וויא זיין פֿאַטער טודרוס...

טודרוס וואַר איין אָרמער מאַנן, אָרם נאָך אַללען מענש-
ליכען בעגריפֿפֿען, וואָס אין ל י ט ה ו י ע ן ניכט צו דען זעל-
טענהייטען געהאָרט, דאַ דיא גראָססערע האָלפֿטע דער דאָר-
טיגען יידישען איינוואָהנער אויס דער אָרמען קלאַססע זיך
רעקרוטירט.

וואָס אונז אַבער דאַבייא אָם מייסטען וואונדער נימםט,
איזט עס, דאַס עס טודרוס זעלבסט בייא דיעזען פֿערהאָלטניס-
סען געלאַנג, זיינע פֿאַמיליע צו ערנאָהרען אונד גראָסס צו ציע-
הען, אונד דאַז צוואַר אויף איינער וועיזע, וועלכע מיט אַללען
פֿאָרשריפֿטען דער היגיענע אונד סאַניטאָט אים קראַססען ווי-
דערשפּרוכע שטאַנד. איין פֿייכטעס דונקלעס לאָך, פֿאָלל שאָד-
ליכער מיאַסמען, דעססען לופֿט דורך דיא שטעטס ברעננענדע,
רויכיגע לאַמפּע שטאַרק בעאיינטראָכטיגט וואורדע, איין פֿאַסט
אימםער לעערער מאַגען, בייא פֿייערליכען געלעגענהייטען נור
מיט קאַרטאָפֿפֿעל אונד צוויעבעל געפֿיללט, דאַז וואַרען דיא לע-
בענסטאַפֿפֿען, אָן וועלכען טודרוס זייט זיינער יוגענד געוואָהנט
וואַר אונד אין דיעזעם זיננע ערצאָג ער אויך זיינע פֿאַמיליע;
זעלבע געדיעהע אויך, דאַ זעלבסט דיעזע ענטבעהרונגען ניכט
פֿערמאָכטען, איהרע צופֿריעדענהייט צו רויבען.

דאַז איזט דער לעבענסבאַלזאַם, דאַז פֿערייניגונגס-
עליקסיר אונזערער פֿאָרגאָנגער, דאַז איזט דיא קראַפֿט איינעס
פֿראָממען, דער אַלטען צייט נאָך אָנגעהאָרענדען יודען, וועננ
איהן דאַז עלענד אונד דאַז ליידען אונטער איהרער שווערען
לאַסט צו ערדריקקען דראָהען, נימםט ער זיינע צופֿלוכט אין
דאַז אַללערהייליגסטע אים בית-המדרש, דאָרט דריקקט ער דען
קאָפּף מיט ביידען האָנדען אונד פֿערטיעפֿט זיך בייא דער לאָ-
זונג איינער שוויעריגען תלמוד-שטעללע, בייא וועלכער בעשאָפֿ-
טיגונג ער דיא וועלט מיט אַללען איהרען לייזען, מיט אַללען
איהרען בעדירפֿניססען פֿערגיססט, אונד אַללעס איינער פֿאָל-
ליגען נעגאַציאָן פּרייזגיבט. דיעזער פֿאָרטהייל וואַר טודרוס גוט
בעקאַננט אונד ער מאַכטע אויך פֿאָן דעמזעלבען אָפֿטערס גע-
ברויך; ער פֿערגאַסס דיא גאַנצע וועלט אום זיך, יאַ זיינע פֿאַ-
מיליע, ווענן ער אויף איינע דונקלע שטעללע אים מהרש"א
קאַם.

„ברא כרעא דאביהו", איזט איין שפריכוואָרט אים תלמוד. אן זיינעם זאהן יצחק בעוואֶהרטע זיך אין דיעזער בעציעהונג דאז שפריכוואָרט פֿאָללשטאֶנדיג, זיין איננינגסטעס בעשטרעבען וואר דאהין געריכטעט, איין „עלוי" (שעניע) צו ווערדען, דאהער ער אויך מיט זעלטענעם פלייססע דיא לאנגען ווינטערנאֶכטע דעם תלמוד-שטודיום אָבלאַג. דיא אֶלטערען בעזוכער דעם בית-המדרש האטטען זיך שאָן לאֶנגסט ענטפֿערנט אונד דער רוהע בעגעבען, וואֶהרענד יצחק נאָך אונפֿערדראָססען, אין דער בעקאננטען מעלאָדישען וויזע—דיא איינע פֿערשמעלצונג עלעגישער אונד הייטערער טאָנארטען איזט — אייפֿריג מיט דער אויסדויער איינעם ליטהויערס דעם תלמוד־שטודיום אָבלאַג. דיא נאכט גיענג שאָן צור נייגע, דיא דאָרפֿסהויזירער האטטען זיך שאָן אויף דען וועג געמאכט, דיא מאָרגענראֶטהע בעגריססטע שאָן דען יונגען טאג אונד נאָך האֶרטע מאן, וויא יצחק מיט יענער עלעגישען שטיממע תלמוד ציטירטע. יצחק וואוסטע נאָך ניכטס פֿאָן דען פראָפֿאנען וויססענשאפֿטען, זאָוויע ער אללגעמיין פֿאָן דער וועלט, איהרען פֿריידען אונד ליידען, גאר קיינען בעגריף האטטע. ער זוכטע אין זיינעם שטודיאום קיינען צוועקק אונד קיין ציעל, ער פֿערזענקטע זיך אין דאז שטודיאום דעם תלמוד אונד דעססען קאָממענטארע מיט אללער איהם צו געבאָטע שטעהענדען קראפֿט, יעדע פֿיבער אונד מוסקעל וואר נור דעם תלמוד געווייהט. ביים לאֶזען איינען דונקלען שטעללע אים מהר"ם-שיף אָדער רשב"א, ראָללטע זיין בלוט שנעללער אונד פֿריידיגער אין דען אדערן, וואר עס יא זיין לעבענסבאָרן, זיין גייסט, אונד דעססען נאהרונג זיין אללעס. פֿערן וואר איהם דער געדאנקע זיך צו שטיקקען, אָדער זאָנסט אויף זיין אייסערעס געוויכט צו לעגען, ניע גיענג ער שפאציערען, אָדער פֿערבראכטע דיא צייט מיט עטוואס אנדערעס אלס מיט תלמוד. מיט איינעם וואָרטע: ער וואר איין „מתמיד".

---

II.

ניכט'ס אויף דער וועלט איזט דויערנדער אונד בעשטאֶנדיגער אלס דער וועכסעל; אויך מיט יצחק דעם „עלוי" גיענג איינע פֿעראֶנדערונג פֿאָר.

ער שטירצטע פֿאָן זיינער גייסטיגען ספֿאֶרע אין דער ניעדערען וועלט דעם שאפֿפֿענס אונד ווירקענס. קוים האטטע ער זיין .15 לעבענסיאהר צוריקקגעלעגט, ווארד ער שאָן איין דאָרפֿסלעהרער.

דיא מלמדים אין דער שטאדט שטרייפֿטען אין דער לעטצטען צייט איהרע אלטע היללע אב אונד לעגטען איינע גאנץ נייע אן, וועלכע זיא פֿאסט אונקעננטליך מאכטע. שטאטט דאס מאן פֿריהער אין איהנען זאָפֿאָרט דען מלמד ערקאננטע — דער געבייגטע ריקקען, דיא דעפֿעקטען קליידער, הייזערע שטיממע, פֿאהלעס געזיכט, ווארען יא דיא קעננצייכען איינעס מלמד — ווירקטע אויך אויף איהנען דיא רעפֿאָרמאטאָרישע צייטשטראֶמונג זאָפֿיעל, דאס זיא פֿאָן אנדערען מענשען ניכט צו אונטערשיידען זינד, וואֶהרענד אבער דיא דאָרפס-מלמדים אויף דעמזעלבען שטאדיאום שטעהען געבליעבען זינד. וואס דיא אורזאכע דיעזער שטאגנאציאָן זיין קאנן, איזט פֿאָרלייפֿיג נאָך ניכט צור גענוגע ערפֿאָרשט.

דען פֿאָסטען איינעס דאָרפֿס-מלמד אין דער ליטהויא בעקליידען גראָססטענטהיילס לעדיגע יונגע לייטע, וועלכע ביא איהרען עלטערן קיינען אונטערהאלט האבען, דא דיעזע זעלבסט ניכט זעלבכטשטאֶנדיג זינד אונד אויף אונטערשטיטצונג אנדערער אנגעוויעזען זינד. דער דאָרפֿסיודע, וועלכער זיינע קינדער אין דער שטאדט אינם חדר ניכט שיקקען קאנן אָדער וויל, מיעטהעט זיך פֿיר בילליגעס געלד אונד שלעכטער קאָסט איינען שקלאפֿען, רעשפעקטיווע לעהרער, דעססען אמט איין גאר טרוויריגעס איזט. זאֶממטליכע ארבייטען וועלכע דיא מאגד פֿעררריכטען מוסס, געהאֶרען אויך אין זיינען ווירקונגסקרייז. אויסערדעם אָבליעגט איהם דער אונטעררריכט דער קינדער אונד מאנכמאל אויך, אלס גראטיפֿיקאציאָן, דעם בראָדגעבערס, וויא אויך מיטאונטער בילדעט ער איינע אויסהילפֿע אין דער שענקע אונד קיכע... נאכדעם טודרוס פֿאָרראטה אן קארטאָפֿפֿעל אונד צוויעבעל — וועלכע לוקוללישע געריכטע מאן זיך נור אן פֿייערטאגען ערלויבטע—ערשאֶפֿפֿט וואר, אונד יצחק זיך בערייטס איין בעדייטענדעס וויססען אים תלמוד ערוואָרבען האטטע, נאהם ער דען פֿאָסטען איינעס זאלכען לעהרערס אן. דאס זיינע מעטהאָדע מיט דער דעם פֿעדאגאָגען פעסטאלאָצי ניכט אים הארמאנישען איינקלאנגע וואר, איזט זעלבסטפֿערשטאֶנדליך, לאֶנדליך-זיטטליך, זאגט יא איין אלטעס שפריכוואָרט.

יצחק פֿערליעסס זיינען צויבערקרייז. ער פֿערטוישטע דאז בית המדרש מיט איינער גאנץ אנדערען וועלט, איינער וועלט דעס ווירקענס אונד שאפֿפֿענס, אֶפֿטערס זאָגאר אין דער קיכע זיינעס בראָדגעבערס. דיא ווירפֿעל ווארען געפֿאללען אונד דער ערסטע שריטט געמאכט, ער ווארד פֿאָן זיינעם פאראדיעזע פֿעריאגט, אום דען שווערען קאמפף אומס דאזיין אויפֿצונעהמען.

יצחק בעטראכטעטע צום ערסטען מאל דיא וועלט מיט אויפֿמערקזאמען בליקקען אונד לעגטע זיך מאנכע פראגען פֿאָר. דער רעפֿאָרמאציאָנסגייסט, וועלכער דורך ליטהויען וועהטע, בעריהרטע אויך איהן אונד ווירקטע וואונדערבאר אויף זיין געמיטה, ער גליך דאמאלס איינעם שלאפֿטרונקענען, דער פֿאָן איינעם שלעכטען טרוימע אויפֿגעשרעקקט אונד אין קאלטעם שווייססע געבאדעט איזט. — איניגע רוססישע ביכער, וועלכע צופֿאֶלליג אין זיינע האֶנדע קאמען, ווירקטען אויף זיינען גייסט בעזאָנדערס, דיא קליינען איהם פֿאֶלליג אונבעקאננטען צייכען אונד שטריכע, דורכצוקקטען שטעטס זיין געהירן אונד פֿיללטען עס מיט דער שאֶדליכען סובסטאנץ דעס צווייפֿעלס אויס. נאך אונד נאך בעהערשטע איהן אויך דער גייסט דער פֿערצווייפֿלונג. דער ריינע היממעל איבער איהן, דער גלויבענסהיממעל מיט דען שטערנען דער האָפֿפֿנונג אינד צופֿערזיכט, אומדיסטערטע זיך, דער הייליגע גייסט דעס איננערן פֿריעדענס אונד רוהע, וויך, אונד מאכטע איינעם אָרקאנע פלאטץ, וועלכער איהן צו פֿערניכטען דראָהטע. זיין אידעאל, דער תלמוד, ווארד איהם פֿערהאססט, דיא טויזענד בלאטט דעסזעלבען, דיא ער אויסוועניג וואוססטע, גליכען איהם פֿעטצען, וועלכע זיינע בלאססען צו בעדעקקען ניכט אים שטאנדע ווארען. צו דיעזעם הערצענסשטורמע געזעללטע זיך נאָך יעטצט איינע אונבעצווינגליכע לוסט צום לעבען, וועלכער ער אבער ניכט גענוגען קאָננטע. ער שטרעבטע נאָך איינעם בעססערען לעבען, פֿרייא פֿאָן ענטבעהרונגען, הונגער אינד ארמוטה, ער זעהנטע זיך נאָך איינעם לעבען, דאז ניכטס אן זיך פֿאן דער עלענדען לעבענסווייזע זייער ברידער אין ליטהויען האט.

צווייא יאהרע פֿערשטריכען אונד דיא ענגעלריינע זעעלע דעס „עלוי" יצחק וואנדערטע אין דען קאֶרפער דעס סטודענטען איוואן איבער.

(שלוסס פֿאָלגט).

---

# דיא מעדיצינישע וועלט.

## דאז היפֿטוועה.

דאז היפֿטוועה, בעקאננטער אונטער דעם פֿאכאויסדרוקק „Ischias", האט זיינען זיטץ אים היפֿטנערווען (Ischiaticus). דיעזער נערוו טריטט ביידערזייטס אויס דעם ריקקענמארק אין דער אונטערען געגענד דער ווירבעלזיילע אלס

דיקקער שטראַנג הערפֿאָר, דער זין דאַנן אַן דער גאַנצען הינטערען פֿלאֶכע דעס ביינעס ביז צו דען צעהענשפּיטצען הינאַבפֿעראָסטעלט. דיעזע באַהנען נעהמען דאַנן אויך דיא שטערצען איין.

דיא אורזאַכען דעס היפּטוועה׳ס זינד אונגעפֿאֶהר דיעזעלבען וויא ביים געזיכטסשמערץ, נור דאַז היער נאָך ריקקענמאַרקסערקראַנקגען הינצוקאָממען, אונד דיא ערקראַנקונג איינע וואָ מאֶגליך נאָך גראַססערע ראָללע שפּיעלט. אויס לעטצטערעם גרונדע פֿינדעט זיך דיעזעס לײדען אויך הייפֿיגער אין דען ארבייטענדען פֿאָלקסשיכטען אונד בייא מאֶננערן, אלס אין דען „האֶהערען" שטאֶנדען אונד בייא פֿרויען, ווייל יענע אֶפֿטער זיך דען אונבילדען דער וויטטערונג אויסצוזעטצען געצוואונגען זינד.

דיא שמערצאַנפֿאֶללע טרעטען מייסט נור אויף איינער זייטע אויף. הייפֿיג זינד דיא שמערצען וואֶהרע׳ד דער נאַכט אַם העפֿטיגסטען. זיא בעגיננען געוואֶהנליך מיט מאֶססיגער שטאֶרקע אַן דער אויסטריטטסשטעללע דער נערוועןּ אונד פֿערברייטען זיך דאַנן שנעללער אָדער לאַנגזאַמער נאָך אונטען צו, היעבייא אַן העפֿטיגקייט צונעהמענד. דורך בעוועגונגען אָדער ערשיטטערונגען דעס ביינעס ווערדען דיא שמערצען געשטייגערט, וויא זיא אויך מיט מוסקעלקראֶמפּפֿען פֿערבונדען זיין קאֶננען. אים אַללגעמיינען יעדאָך איזט דער איינצעלנע אַנפֿאַלל ביים היפֿטוועה לאַנגע ניכט זאָ העפֿטיג וויא ביים געזיכטסשמערץ, דאַפֿיר האָלט ער אַבער פֿיעל לאַנגער אַן, יאַ עס פֿעהלען הייפֿיג פֿרייע צווישענצייטען גאֶנצליך, זאָ דאַס מאֶססינע שמערצען אונד אַנדערע אונאַנגענעהמע עמפּפֿינדונגען דויערנד פֿאָרהאַנדען זינד. מאַן האַט בייא דעם היפֿטוועה איינע אַנצאַהל פֿאָן מיטטעלן פֿערזוכט אונד צוואַר אונגעפֿאֶהר דיעזעלבען וויא ביים געזיכטסשמערץ. אויססערדעם זינד אויך נאָך ענערגישע הויטרייצע, וויא שפּאַנישע פֿליגענפֿלאַסטער, ברעננען מיט דעם גליהאייזען אונד דערגלייכען פֿערזוכט וואָרדען, דיא ערפֿאָלגע ליעססען אַללערדינגס פֿיעל צו וויגשען איבריג.

פֿיעל בעססערע ווירקונגען שאָן האַט מאַן מיטטעלסט דער עלעקטריציטאֶט ערציעלט. אויך סאָאָל-, שוועפֿעל- אונד מאָאָרבאֶדער, זאָוויא דיא באֶדער אין טעפּליטץ, ווילדבאַד, וואַרמברונן, וויעזבאַדען, גאַסטיין אונד אַנדערע איבען אין פֿיעלען פֿאֶללען איינען גינסטיגען איינפֿלוסס אויס. דיא מאֶכטיגסטען היילמיטטעל בילדען יעדאָך מאַססאַזשע אונד דיא וואַססערקור. אַללערדינגס טריטט דער ערפֿאָלג זעהר לאַנגזאַם צו טאַגע, אָפֿט ערסט נאָך פֿיעלען מאַנאַטען, זאָ דאַס דיא געדולד אונד אויסדויער פֿאָן אַרצט וויא פּאַציענט אויף איינע האַרטע פּראָבע געשטעללט ווירד. עס זינד אינדעססען בעריכטע פֿעראֶפֿפֿענטליכט וואָרדען, דיא דאַרטהון, וויא גלאֶנצענד שליעססליך דאַז בעהאַררען בעלאָהנט וואָרדען איזט.

וואַס ענדליך נאָך דיא כירורגישען איינגריפֿפֿע בעטריפֿפֿט, זאָ קאֶננען דיא דורכשמידונגען אונד אויסשמידונגען ביים היפֿטנערוועןּ ניכט אין פֿראַגע קאָממען, ווייל היעדורך דאַז גאַנצע ביין געלאֶהמט ווערדען ווירדע. מאַן האַט זיך אַלזאָ היער אויף דיא נערוועןדעהנונג בעשראֶנקען מיססען, דיא יעדאָך וועגען דער בעדייטענדען דיקקע דער היפֿטנערווען ניכט מיט הילפֿע איינעס האַקקענס, זאָנדערן מיט דעם געקריממטען ציינגע- אָדער מיטטעלפֿינגער אויסגעפֿיהרט ווירד. אַללערדינגס זינד דיא ערפֿאָלגע אָפֿט ניכט ערהעבליך אונד רעכטפֿערטיגען קיינעסוועגס דיא פֿאַרנאַהמע איינעס זאָלכען, איממערהין ציעמליך שווערען איינגריפֿפֿעס.

מאַן האַטטע נון דיא ענטדעקקונג געמאַכט, דאַס איינע גינסטיגע ווירקונג, וועגן איבערהויפּט זאָ אויך דאַנן איינטרעטען קאַנן, ווענן מאַן דען נערוועןּ דעהנט, אָהנע איהן ערסט דורך איינען איינשניטט אין דיא געוועבע בלאָסצולעגען. דיעזע אונבלוטיגע דעהנונג דעס היפֿטנערוועס קאַנן פֿאָם אַרצט, אונד נור פֿאָן דיעזעם, אויף פֿערשיעדענע וועיזע אויסגעפֿיהרט ווערדען, צום ביישפּיעל אין דער אַרט, דאַס מאַן דאַז ביין בייא געשטרעקקטעם קניע אין דער ריקקענלאַגע דעס קראַנקען זאָ נאַהע וויא מאֶגליך אַן דען אָבערקאָרפּער הערנפֿיהרט. דאַס היעדורך טהאַטזאֶכליך דער היפֿטנערוו שטאַרק געדעהנט ווירד, האַבען פֿערזוכע אַן לייכען דאַרגעטהאַן.

שליעססליך זייא נאָך ערוואֶהנט, דאַס נייערדינגס פֿאָן איינעם איטאַליענישען אַרצט איין פֿערפֿאַהרען אַנגעגעבען וואָרדען איזט, מיטטעלסט דעססען ער דיא גלייכען ווירקונגען ערציעלט האַבען וויל, וויא דיעס דורך דיא נערוועןדעהנונג געשיעהט, דאַז אַבער איינפֿאַכער אונד לייכטער אויספֿיהרבאַר אַלס לעטצטערע איזט. דאַסזעלבע בעשטעהט דאַרין, דאַס דער שטאַמם דעס היפֿטנערוועןּ אַן דער הינטערען פֿלאֶכע דעס אָבערשענקעלס דורך דיא הויט הינדורך מיטטעלסט איינעס אייגענס צו דיעזעם צוועקק הערגעשטעללטען אַפּפּאַראַטעס 15 ביז 20 מינוטען לאַנג קראֶפֿטיג צוזאַממענגעדריקקט ווירד. פֿאָן 40 זאָ בעהאַנדעלטען פֿאֶללען זאָללען 32 פֿאָללשטאֶנדיג אונד דויערנד געהיילט וואָרדען זיין.

אָב דיעזע מעטהאָדע טהאַטזאֶכליך דאַז לייסטעט, וואַס איהר פֿאָן איהרעם ערפֿינדער נאַכגעריהמט ווירד, מוסס אינדעססען נאָך ערסט דורך נאַכפּריפֿונגען פֿאָן אַנדערער זייטע הער פֿעסטגעשטעללט ווערדען.

Dr. X.

---

## !אחינו בני ישראל

שוין זייער אַסאַך איז געשריעבען געוואָרדען אין דיא יידישע צייטונגען וועגען ארץ ישראל אתרוגים, נאָך פֿאָריגעס יאַהר האָבען פֿיעלע שטעדטע נור פֿערלאַנגט אתרוגים פֿאָן ארץ ישראל, ווייל אונזערע ברידער זענען שוין דאָך צו איבערצייגונג געקאָממען, אַז עס איזט ליעבער איין אתרוג וואָס איזט געוואַכסען אין אונזערעס הייליגען לאַנדע, איין אתרוג וואָס אויך אונזערע עלטערן האַבען איבער אַ זאָלכען אַ ברכה געמאַכט, ווען דאָט בית המקדש איז נאָך געשטאַנען, איין אתרוג וואָס דיא הענד פֿאָן אונזערע ליעבע ברידער דיא קאָלאָניסטען האַבען איהם געפֿלאַנצט אונד בעוואַכט, און וואָס פֿיעלע יידישע פֿאַמיליען האַבען דאַדורך איהרען עקסיסטענץ, אײדער איין מטורישער אתרוג פֿאָן גריכענלאַנד, וואָס האָט אין זיך איינגעזויגט דאָס יידישע בלוט, וואָס איזט זעהר פֿיעל פֿערגאָססען געוואָרדען אין דיעזע ארץ יון הטמאה, איין אתרוג וואָס בערייכערט אונזערע שונאים דיא יונים וואָס פֿערפֿאָלגען נאָך עד היום אונאויפֿהערליך אונזערע ברידער נישט נור אין זייער לאַנד נור אויך אויף דער גאַנצען וועלט, בייא יעדער צרה וואָס קימט איבער יידען פֿעהלט נישט אויס דיא האַנד יון׳ס אין דער מיטטע, אונד נישט נור „משנאת המן" ציעהען זיך אונזערע ברידער צוריק פֿאָן דיא גריכישע אתרוגים וואָס זענען גאָר אַלע מרכבים אין נור בשעת הדחק האָט מען מתיר געוועזען איבער זייא אַ ברכה צו מאַכען, נור „מאהבת מרדכי" ווייל אונזערע ברידער וויללען טאַקע אונטערשטיטצען דיא יידישע קאָלאָניסטען אין ארץ ישראל, אונד ווייל זייא וויללען טאַקע אַ ברכה מאַכען איבער אַ כשר׳ן אתרוג וואָס איז מקובל מדור דור, אַז איבער דיא אתרוגים האַבען אונזערע אבות אַ ברכה געמאַכט בזמן שבית המקדש הי׳ קים, אין דיעזעס יאָהר איז אַ גרויס גערעטעניש אין ארץ ישראל אין עס זענען דאָ זעהר אַסאַך שיינע אתרוגים און זייער ביללינג, און היינט איז מעגליך פֿיר כל ישראל צו בעניטצען בלויס אתרוגים פֿאָן ארץ ישראל, אין דאַדורך האָבען זיך צוזאַממענגענוממען דיא גרעסטע

בנים פֿאָן אונזער לאַנד אין ארויסגעגעבען אַ איסור אויף אתרוגי יון וואָס מיר וועלען באַלד דריקען לאָזען אין איבער-אַלל פֿערברייטען, מיר זענען שוין איבערציֵיגט, דאָס דאָס יידישע פֿאָלק איזט שוין ענטשלאָססען נור איבער אתרוגים פֿאָן ארץ ישראל אַ ברכה צו מאַכען, נור וויל מיר האָבען זייער פֿיעל צו ליידען געהאַט אין דיא פֿאָריגע יאָהרען פֿאָן דיא אתרוגים סוחרים, און זעהר פֿיעל האָבען זיך געמיסט צוריק ציעהען פֿאָן ארץ ישראל אתרוגים דורך דעם בעטריגען פֿאָן דיא סוחרים אונד דורך זייער שלעכטעס בעגעהמען, דאַדורך האָט אונזער פֿעראיין זיך ענטשלאָססען דאָס יאָהר דעם אתרוגים האַנדעל פֿאָן ארץ ישראל פֿיר גאַנץ גאַליציען אונד בוקאָווינאַ אונטער איהרע האַנד צו נעהמען, דאַמיט אַללע אונזערע בריע-דער זאָללען קעננען בעקיממען שענע אונד בילליגע ארץ ישראל אתרוגים.

נור וויל אונזער פֿעראיין מיינט נישט דאַבייא אַ געשעפֿט צו מאַכען און וויללּ דאַבייא גאָר נישע פֿערדיענען, קענן ער דאַדורך אויך נישט פֿיעל איינשטעללען דאַמיט ער זאָלל נישט אַ גראָססען היזק האָבען, האָבען מיר בעשלאָססען זיך צו ווענדען צו אייך ליעבע ברידער אונד אייך צו ערזוכען דאַס איהר זאָלט אונז אויסזוכען יעדער אין זיינער שטאָדט איין מענש וואָס ווילל זיך בעשעפֿטיגען אין זיינער שטאָדט מיט דעם אתרוגים האַנדעל און ער זאָלל זיך אים לויפֿע פֿאָן דיע-זעם חדש תמוז אָן אונזער פֿעראיין מעלדען און אונז מיטטהיי-לען וויעפֿיעל אתרוגים ער פֿערלאָנגט פֿיר זיינע שטאָדט, אין זאָלל אונז זאָפֿאָרט איינשיקען פֿינף און צוואַנציג פּרעצענט פֿאָן זיינער בעשטעללונג, דאַמיט מיר זאָללען וויססען אויף זיכער וויעפֿיעל אתרוגים מיר האָבען צו קויפֿען, שפּעטער נאָך חדש תמוז קענען מיר שוין נישט דיא בעשטעללונגען בעריקזיכטיגען.

דער פּרייז פֿאָן דיא אתרוגים הייא יאָהר איזט נאָך נישט פֿעסט-געשטעללט, אַבער דאַמיט מען זאָלל וויססען וויעפֿיעל איינצו-שיקען איין אַנגאַבע, שטעללען וויר פֿאָרלייפֿיג אויף איינען פּרייז,

| | | | |
|---|---|---|---|
| ערשטע סאָרטע פּרימאַ | 3.— פֿל. איין אתרוג | 25% | 75 קר. |
| צווייטע סאָרטע פֿיין | 2.— " " " | " | 50 " |
| דריטטע " מיטטעלפֿיין | .80— " " " | " | 20 " |
| אַנגאַבע אויף איין לולב מיט הדסים | | | 25 " |

דעם ריכטיגען פּרייז וועלען וויר ערסט אין חדש אב וויססען קעננען, קענן זיין אויך עפּיס בילליגער, ער ווירד זיך אַבער ניכט פֿיעל אונטערשיידען פֿאָן דעם פּרייז.

אים נאַמען פֿאָן פֿעראיין „אהבת ציון" אין טאַרנאָוו

**דער אויסשוסס.**

!!!

אללעס נייא איינגעריכטעט, מאדערנע שריפט-
גאטטונגען אונד מאשינען נייעסטער קאנסטרוקציאן
מיט דאמפפבעטריעב.

**געשמאקקפאללע אויספיהרונג**
**עלעגאנטער דרוק — זארגפעלטיגסטע**
**קאררעקטור — מעססיגע פרייזע**
**פראמפטע עפפעקטואירונג.**

איבערניממט צום דרוקקע אללערארט דרוקקסארטען,
עבענזא ווערקע אונד צייטשריפטען אין אללען
מאדערנען שפראכען זאוויא אויך אים אראבישען,
סירישען אונד גריכישען.

# Josef Fischer

KRAKAU

**Grodgasse 62**

**בוכדרוקקערייא**
**סטערעאטיפיע**
**קויטשוקסטעמפעל-**
**פאבריק**

---

Die

## „Wiener Allgemeine Zeitung"

ist das einzige, **täglich um 6 Uh Abends** erscheinende Wiener Journal und wird noch **mit den Abendzügen in die Provinz versendet.** — Die **„Wiener Allgemeine Zeitung"** bringt den Lesern in der Provinz die neuesten Nachrichten am frühesten zur Kenntniss. In der „Wiener Allgemeinen Zeitung" erscheint täglich **zwölf Stunden früher als in allen anderen Wiener Blättern das vollständige Coursblatt der Wiener Effectenbörse, sowie die letzten Abendcurse,** ferner **die Notirungen Budapest, Berlin, Paris, Frankfurt, London, und anderer Börsenplätze.** Die **„Wiener Allgemeine Zeitung"** veröffentlicht noch an demselben Tage, also 12 Stunden früher als alle anderen österreichischen Blätter, erschöpfende Berichte aus dem **Reichsrathe**, den **Landtagen**, den **Delegationen**, endlich ausführliche Berichte aus dem **Gerichtssaale**. — Die **„Wiener Allgemeine Zeitung"** enthält ausserdem eine dem **Theater, der Kunst und Literatur** gewidmete Rubrik, welche gediegene Aufsätze über alle Erscheinungen auf dem Gebiete des internationalen Bühnenwesens, der Musik, Malerei, Plastik und Literatur enthält. Sie veröffentlicht auch die neuesten und interessantesten **Novellen** und **Romane.** — Die **„Wiener Allgemeine Zeitung"** ist in allen Verschleiss-Localitäten täglich zu haben und erscheint auch **an allen Feiertagen.** — Die **„Wiener Allgemeine Zeitung"** liegt in allen Hotels, Cafés, Restaurants in der Reichshauptstadt, sowie in allen grösseren Städten der Monarchie auf und eignet sich demnach bestens zur **Insertion.**

Pränumerationspreise der „Wiener Allgemeinen Zeitung":

| Für Wien: | | Für die Provinz: | |
|---|---|---|---|
| Ganzjährig | fl. 14.40 | Ganzjähirg | fl. 15.— |
| Halbjährig | „ 7.20 | Halbjährig | „ 7.50 |
| Vierteljährig | „ 3.60 | Vierteljährig | „ 3.70 |
| Monatlich | „ 1.20 | Monatlich | „ 1.35 |

Einzelne Exemplare bei den Verschleissern in Wien 5 kr., in der Provinz 6 kr.

☞ Das Abonnement auf die „Wiener Allgemeine Zeitung" kann mit **jedem** Tage beginnen, muss jedoch mit Letztem eines Monats enden. ☜

Die Administration der „WIENER ALLGEMEINEN ZEITUNG"
I/1, Schulerstrasse 20.

# Louis Kuhne

Internationales Etablissement
für arzneilose und operationslose Heilkunst,
Leipzig.

Gegründet am 10. October 1883, erweitert 1892.

**Spezielle Ratschläge u. Auskunft in allen Krankheitsfällen, auch brieflich so gut als möglich.**

Diagnose nach dem Gesichtsausdruck.

**Individuelle Behandlung nach langjähr Erfahrungen.**

☞ **Gute Heilerfolge.** ☜

**Im Verlage von** *Louis Kuhne*, **Leipzig Flossplatz 24** sind erschienen und direkt vom **Verfasser** gegen Betrags-Einsendung oder Nachnahme sowie durch jede Buchhandlung zu beziehen:

Louis Kuhne. **Die neue Heilwissenschaft.** 48. deutsche Aufl. (62 Tausend) 486 S. 8°. 1899. Preis M. 4.—, geb. M. 5.—. Erschienen in 25 Sprachen

Louis Kuhne. **Bin ich gesund oder krank?** 14. Aufl. Preis M. 50. Ersch. in 12 Spr.

Louis Kuhne. **Kindererziehung.** Ein Mahnruf an alle Eltern, Lehrer u. Erzieher. Preis M. —.50.

Louis Kuhne. **Cholera, Brechdurchfall** u. deren Heilung. Preis M. —.50.

Louis Kuhne. **Gesichtsausdruckskunde,** meine neue Untersuchungsart. Preis M. 6.—, eleg. geb. M. 7.—.

Louis Kuhne. **Kurberichte aus der Praxis** nebst Prospekt 38 Aufl. Unentgeltlich.

---

# Schachtel-Fabrik

**A. Fallek, Krakau**
**• Brzozowa 6. •**
Übernimmt alle in dieses Fach einschlagende Arbeiten.

Herausgeber und verantwortlicher Redacteur Jonas Kreppel. Druck von Josef Fischer in Krakau